Helyzetkép az influenzáról

Szegeden nagy bajt nem okozott

Hosszú hetek után Szegeden csökkent az influenzás megbetegedések száma. A Közegészségügyi-Járványügyi Állomxson megszületett a döntés: március 22-től feloldják a kórházakban, a klininkákon, az egészségügyi intézményekben a beteglátogatási tilalmat.

Dr. Vetró Jánost, a szegedi KÖJÁL igazgatóját tegnap az 1969—70-es, A—2-es influenzajárvány tapasztalatairól kérdeztük. Vajon a járvány valóban mérséklődik-e, s az eddigiek során milyen gondokat okozott a városban?

Beteg volt a fél város!

Magyarországon a február végi jelentések szerint az A—2-es influenza — mint lapunkban is jelentettük — halálos áldozatokat is követelt. Különösen Pest megyében, Miskolcon és Bács-Kiskun megyében kapták meg sokan a betegséget, ezzel szemben Szegeden aránylag kisebb bajt okozott. A KÖJÁL adatai szerint Budapesten háromszor, Miskolcon ötször erősebben támadott a vírus.

A kedvező szegedi helyzet ellenére jó néhány család viselte a betegség súlyát: 11 ezer 874 A—2-es megbetegedést jelentettek a rendelőintézetek, ebből 7 ezer 683 embert vettek táppénzes kezelésre, és 972-nél figyeltek meg szövődményes esetet.

A statisztika azonban egyáltalán nem tükrözi a valóságot, hiszen — mint Vetró János elmondotta — Szeged lakosságának mintegy fele már átesett a Hong-Kong-in, ám sokan „lábon" hordták ki az influenzát, nem fordultak orvoshoz. Nagyon örvendetes, hogy a könnyelműsködés ellenére Szegeden — a KÖJÁL tudomása szerint — közvetlenül senki sem halt meg a járványos influenza miatt.

Hol születik a járvány?

Azt tudjuk, hogy az egyáltalán nem szívesen látott betegség Hongkongból indult, s a környező országokon keresztül jutott hazánkba. Az országos vizsgálatok kimutatták, hogy az A—2-es vírus ráadásul megváltoztatta tulajdonságait, és ezért nehezebb ellene a védekezés. Sajnos a járvány természeténél fogva széles körű védőoltásra jelenleg még nincs mód, kevés az oltóanyag: a fertőzés rövid idő alatt nagy tömegekben terjed. Pedig a tapasztalatok bebizonyították, hogy a védőoltás, ha nem is ad tökéletes védettséget, jelentősen enyhíti a betegség lefolyását. Sőt, a szövődményes megbetegedések jó eredménnyel használtak a különböző antibiotikumokat, megelőzték a nagyobb bajt. Általában az A—2-es influenza az erősebb szervezetűeknél, a védőoltásban részesítetteknél nem okozott túl magas lázt, és néhány nap alatt lezajlott.

De honnan ered ez a napjainkban szinte kikerülhetetlen járvány? Dr. Vetró János és dr. Kiss Ilona, az állomás epidemiológusa érdekes választ adott. Elmondták, hogy az eddigi kutatások valószínűsítik: valamilyen háziállatban húzódik meg a vírus a járványmentes időszakokban, és eddig ki nem derített okok miatt támadja meg az embert.

Védekezés

Az utóbbi esztendők járványai során, és most az A—2 „uralkodása" idején a legjobb védekezést a természetes, egészséges életmód nyújtotta. Azok, akik sok gyümölcsöt, zöldségfélét fogyasztottak, akik megfelelően öltözködtek, edzették testüket, azok könnyen legyőzték az A—2-t. És még valami: a szeszélyes divat bizony elősegíti a betegséget, például a rövid szoknyák miatt lehűlt test ellenállása csökken, az influenza könnyebben győz. Ebből a szempontból az orvosok mindenképpen a maxira szavaznak!

M. I.

Küldöttségünk Távol-Keleten

Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes vezetésével szerdán magyar kulturális küldöttség utazott a Mongol Népköztársaságba, a Vietnami Demokratikus Köztársaságba és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságba. A küldöttség tagja *Kurucz* Imre, az MSZMP KB tudományos, kulturális és közoktatási osztályának helyettes vezetője, *Váci* Mihály Kossuth-díjas költő, országgyűlési képviselő, *dr. Domonkos* Sándor docens, a Budapesti Műszaki Egyetem villamosmérnöki karának helyettes dékánja, *Geréb* Sándorné, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének főosztály-vezetője és *Polonyi* Éva, a Művelődésügyi Minisztérium főelőadója.

A magyar küldöttség egy-egy hetet tölt mindhárom baráti országban, ahol részt vesz a hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken.

Gondjaink

Az E 5-ös

Még állja, győzi a strapát, de nyilvánvalóan nem sokáig. Az E 5-ös jelzésű nemzetközi utunk — Budapesttől Szegedig — siralmas állapotban van. A többi országutunk sincs ugyan kifogástalanul rendbe téve, azokon azonban kevesebb jármű szaladozik. És jobbára hazaiak. Az E 5-ösön pedig hovatovább több a külföldi gépkocsi, mint a magyar, jóllehet még el sem kezdődött a jó idővel párhuzamos turistainvázió. Ugyan mi lesz itt, ha meglódulnak az északi és a nyugati országok autósai a Balkánra és az Adriára?!

A kérdésre valamennyi gépkocsivezető tudja a választ: sok-sok balesetveszély, torlódás, kínlódás. A valamikor sima úton ma aggasztóan sok a mélyen kikopott gödör, amelyek tengelytöréssel fenyegetnek. Az egykor elég széles beton ma a kétoldali megpadkázással is keskenynek bizonyul. Különösen erre lefelé, Kistelek tájékán istenkísértés a vezetés, mert — valószínűleg a tél miatt — szünetel az útszélesítés, s az óriás-kamionok gyakran leszorítják a félénkebb sofőröket a padkára. Van, aki meglepődik, sőt megijed ilyenkor, s ahelyett, hogy nyugodtan kivárná a megfelelő pillanatot, azonnal vissza akar kaptatni a betonra. A perem azonban nem mindig enged a kéréknek, és kész a baj: „megjátssza" magát a kocsi, aztán bukfencezik az árokba. Még szerencse, ha nem jön szembe senki hatványozni a szerencsétlenséget.

Néha úgy összetorlódnak a járművek, hogy előzni csak üggyel-bajjal lehetséges. Az ok legtöbbször lovasszekér, vagy vontató, továbbá szembejövő járművek szakadatlan sora. Nappal még csak hagyján, akkor jobban kiszámítható a távolság. De éjjel!? Sofőr legyen a talpán, aki „simán" végigvezeti gépét Szegedig, a 170 kilométeres távolságon. Mert vannak kivilágítatlanul bizonytalankodó kerékpárosok és a másik oldalon vakítóan reflektorozó kollégák. Hanyagok, felelőtlenek, nyilvánvalóan azért, mert felelősségrevonás nélkül üzhetik ezt a veszélyes játékot.

Nem tudni, mi lesz az E 5-ös út sorsa. A közlekedésért felelős országos vezetők ritkán említik, amikor az úthálózat fejlesztésének elgondolásairól beszélnek. Az M 1-es útról januárban is hallottunk, igaz, hogy rosszat. Az ott tapasztalt súlyos hibák és mulasztások miatt a Minisztertanács elfogadta a Népi Ellenőrzési Bizottság reklamációját, s az útépítő vállalat vezetőinek fizetniök kellett. Az E 5-ös utat, reméljük, nagyobb felelősséggel, jobb minőségben csinálják meg, mielőtt csődöt mond rajta a közlekedés.

Jobb lenne egy másik út — mondják egyre többen. Egy kétnyomsávos autópálya Budapesttől Röszkéig. Hát persze! Valóban isteni volna. Ez a „szikra" már másoknak is kipattant a fejéből. Csak azt nem találta ki eddig senki, honnan kerítsünk rá pénzt. Mert a korszerű, nagy teljesítményű út építése méregdrága dolog. Vannak, akik használati díjat javasolnak: aki kevesebb veszéllyel akar átsuhanni Magyarországon, az fizessen az út koptatásáért. Vajon így hány év alatt térülne meg a befektetés?

Ha ez a kis ország egyáltalán képes útépítésre ilyen hatalmas összeget befektetni!

F. N. I.

A fű, meg a hús...

Állatállományunk sokat emlegetett számbeli gyarapításának kulcskérdése a takarmánybázis megteremtése. A Szeged környéki homokterületek hajdan feltört legelőit a szőlő-, gyümölcs- és szántóművelés alól állati eledel termelésére visszahódítani gazdaságtalan vállalkozás lenne.

Kutatóink figyelme az utóbbi évtizedben egyre gyakrabban fordult a sokszor lenézett, alig-alig hasznosított gyepterületekre, sömjékekre, laposokra, azokra is, amelyeket tavasszal víz, nyáron szárazság járta eddig, jószág legfeljebb a kettő között. Kiinduló pontjuk az a tétel volt, hogy a szarvasmarha legtermészetesebb takarmánya a fű, termesztése pedig olcsóbb, mint a szántóföldi tömegtakarmányoké. Ezt persze azelőtt is tudták, csak hozzátették: amit a gyep magától terem, azt fel kell használni, de arra külön költségeket áldozni nem érdemes. Országosan elterjedt tévhit volt ez a nézet, hogyne vert volna gyökeret a sivány homokon.

Most nagyarányú legelőfelújítások és -telepítések tanúi vagyunk. A csak szántóföldön termett takarmány eddig az ugyancsak megcsappant állatállománynak sem volt elég. 1969. kivételével talán egyetlen évben sem. Messze földről szállították a takarmányt, csakúgy, mint a mindig hiánycikknek számító szervestrágyát. A szállítási költségek nagy summa pénzeket emeltek ki a gazdaságok zsebéből.

A jelenlegi elképzeléseket bátran nevezhetjük átfogó, apró részletkérdéseket is magukba foglaló terveknek. Az állatállomány gyarapítása, hússzükségletünk kielégítése, és exportlehetőségeink kiaknázása szempontjából is halaszthatatlan feladat — és biztos pénzforrása a szövetkezeteknek. De kalkulálják mezőgazdászaink azt is, hogy a művelt területek szervestrágya-szükségletét milyen létszámú állomány képes úgy kielégíteni, hogy vásárolni, szállítani ne kelljen. Ez a mellékes haszon egyáltalán nem mellékes szempont. A több állat több ennivalójának fehérjedús, vitaminokban és zamatanyagokban gazdag takarmányának megteremtésére odakanyarodtak tehát szövetkezeteink a kutatók ajánlatához: törjék fel az ősgyepet, vessék be sokat termő fűkeverékkel, gondozzák szakszerűen, lássák el bőven műtrágyával, ahol lehet öntözzék, vagy a belvizekkel gazdálkodjanak okosan — és a gyep terem. Gazdaságossági számításoknál újra felmerül természetesen a betakarítás több módozata is. Legolcsóbb, ha a jószág legeli le a friss füvet. Törekvések vannak arra is, hogy a legeltetés szakaszosságát nagy létszámú állat esetében is biztosíthassák.

A csengelei vad homokon is, ahol a rozs jó termés esetén három-négy mázsát tud csak fizetni, szénából betakaríthatnak 30—35 mázsát is. Balástyán, a Móra Tsz-ben ezer holdon kezdenek az idén az átálláshoz szükséges talajmunkákhoz. Azt mondják, a kísérleti intézet 40 mázsa szénatermést jósol, de ha csak 20—25-öt terem, akkor is megoldódnak takarmánygondjaik.

Parlagon hagyott, haszontalan területek kezdenek életre kelni, józan számítások alapján. A vázolt körforgalomba beállva, hatásuk a homokterületek gazdálkodásának minden ágában érezhető lesz.

H. D.

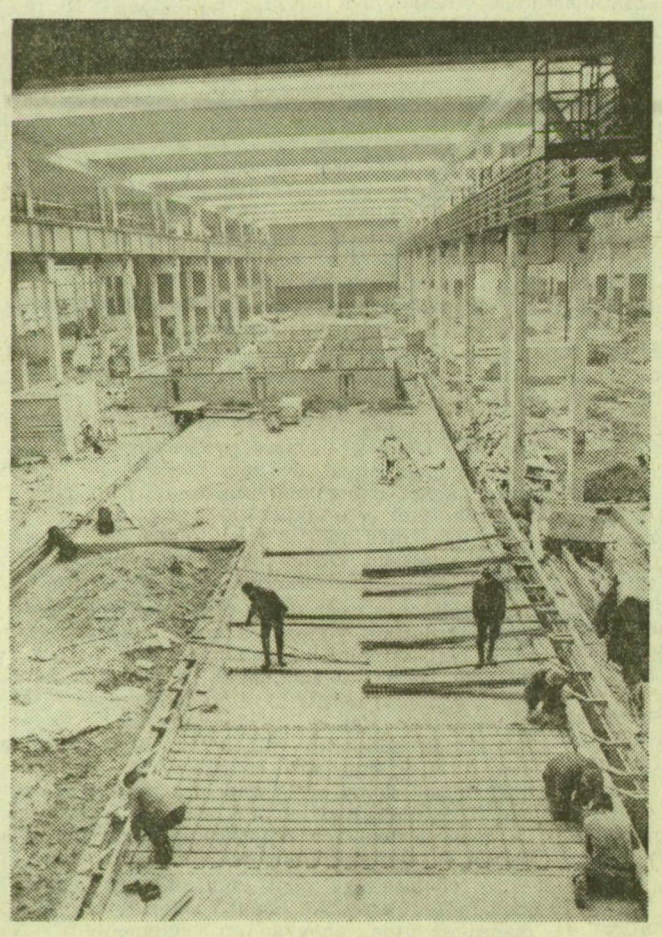

ÉPÜL A DEBRECENI HÁZGYÁR. A debreceni házgyár, az építő vállalatok jó együttműködése alapján 1971. második negyedéve helyett már ez év végén megkezdi a termelést. Így több mint 500 lakással több épülhet fel a tervezettnél. Jelenleg a gyártócsarnok padlócsatornáit betonozzák és a technológiai berendezéseket szerelik. Képünkön: Készül a gyártócsarnok.

Fejlesztik a cipőipart

Szerdán a Duna Cipőgyárban tanácskoztak a bőr-, cipő- és szőrmeipar képviselői. A Könnyűipari Minisztérium képviselői beszámoltak arról, hogy a Gazdasági Bizottság a közelmúltban fogadta el a bőr-, cipő- és szőrmeipart is magában foglaló ruházati ipar fejlesztési koncepcióját. Arra törekszenek, hogy az egymást kisegítő alapvető ágazatok között népgazdasági szinten összhang legyen.

Vizsga — minőségből

Pedzettük már nemegyszer, érezve, hogy általános véleménynek is hangot adunk: kevés szegedi vállalat „meri" termékeit elküldeni a nagy minőségi érettségire. Azaz: a Kiváló Áruk Fórumának évről évre sorra kerülő „vizsgáira". A miért kérdése most, a fórum idei pályázata kapcsán újólag felmerül.

Nyilvánvaló, hogy az 1967-ben alapított Kiváló Áruk Fórumának jelzése, a fekete háromszög külön rangot jelez. Garantálja: kiváló a termék, magas minőségi szintet képvisel, s megfelelő az esztétikai mércének is. Vajon miért tart igényt erre a garanciára már évek óta a Paprikafeldolgozó Vállalat — s mások miért nem is próbálkoznak megszerzésével?

Kétségtelen, hogy a címért meg kell dolgozni, valóban jót kell alkotni. Minőségből, esztétikai kivitelből, tetszetősségből egyaránt vizsgáznak az áruk a legjobb szakemberek zsűrije előtt. De hogy lehetetlent nem kívánnak, azt bizonyítja: a paprikafeldolgozó már hét termékével nyerte el a megkülönböztető minősítést. Nagyon helyes egyébként, hogy nem elég egyszer kiválót produkálni, a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet szúrópróbáival újra meg újra ellenőrzi, nincs-e visszaesés. Például a Delikát—8 ételízesítővel s a halászlékockával is megtették. S a paprikások dicséretére szólva, továbbra is viselhetik a rangjelzést: tartották az előírt szintet.

Hogy a minőség mind fontosabb tényező legyen a vállalati gazdálkodásban, valamennyiünk érdeke. Jó lenne, ha idén — március 31-ig van lehetőség a jelentkezésre — végre szép számú szegedi résztvevőt is láthatnánk a fórum népes mezőnyében.

A püspöki kar ünnepi ülése

Dr. Ijjas József kalocsai érsek elnökletével a magyar katolikus püspöki kar szerdán ünnepi konferenciát tartott hazánk felszabadulásának negyedszázados jubileuma alkalmából. Dr. Brezanóczy Pál egri érsek terjesztette elő a püspöki kar nyilatkozatát, amelyet a konferencia egyhangúlag elfogadott.

A nyilatkozat a többi között hangsúlyozza:

„Az egész magyar katolikus egyház osztozik abban az örömben és lelkesedésben, amellyel hazánk és népünk ezt a számunkra oly sorsfordítóan jelentős eseményt negyedszázados jubileumán ünnepli. Ünnepeljük azt, ami negyedszázada történt, ünnepeljük azt, ami az azóta eltelt negyedszázad alatt történt; és ünnepi bizalommal tekintünk a negyedszázados jubileumot követő közös jövőnkbe. Az a nép, amely mérhetetlen áldozatokkal felszabadított minket a fasizmus alól, noha szerencsétlen módon ellene harcoltunk, mégis baráti jobbot nyújtott és lehetővé tette számunkra nemcsak a terhes múlt felszámolását, hanem azt is, hogy egyenrangú félként nyerhessük vissza helyünket a nemzetek és a népek nagy közösségében. Hálát mondunk a gondviselés történelmi eszközeként szerepet betöltő, nagy áldozatait nem kímélő hős szovjet népnek és a hazánk felszabadításában részt vállaló népeknek."

„Köszönet illesse ezen az ünnepen minden dolgozó testvérünket, élükön népünk felelős vezetőit, a sokoldalú felemelkedésünk terén kifejtett készséges helytállásukért, üdvös iránymutatásukért. Köszönet illese, és a mi részünkről különös hangsúllyal, a szocializmusnak azt a demokratikus bölcsességét, amelynek értelmében a szocialista hazában minden hívő testvérünkkel együtt szabadon dicsérhetjük istent és gyakorolhatjuk vallásunkat."